

VOOR ONZE KLEINEN

16

HET ZWARTE POESJE

W.G.vandeHulst

VOOR ONZE KLEINEN

16

HET
ZWARTE POESJE

door

W. G. van de HULST

Met tekeningen van W. G. van de Hulst Jr.

Zesde druk
91e-102e duizend

G. F. CALLENBACH N. V. - NIJKERK

1. 't Was bit ter koud

„Santje, tot aan het brugje; — niet vèrder, hoor!”

„Ja, moeder!... Dà-àgl...”

Daar gaat Santje — op een draf.

Ja, ze moet *hard* lopen: Haar zusje en haar broertje gaan naar school in de vroege morgen. Santje nog niet. Santje is nog te klein. Maar Santje mag hen wel een eind wegbrengen; — een *klein* eindje. Tot áán het brugje.

„Wacht even! Wacht even!” roept ze.

„Kom dan!”... Geertje en Gijs lopen al op de weg... „Kòm dan!”

Hard lopen is moeilijk. Er ligt sneeuw op de weg; dikke sneeuw. En Santje heeft klompjes aan.

Maar — Santje is een flinke meid.

Ze hobbelt en ze bobbelt door de sneeuw; ze haalt Geertje en Gijs bèst in, hoor.

Zij mag in het midden lopen.

„Zullen we je trekken, San?... Ja?”

O ja... Santje zit al op haar hurken. En — Geertje aan de ene kant, Gijs aan de andere kant, trekken Santje mee. Haar rokjes slieren door de sneeuw... Lekker gaat dat!

O, weel... Daar ligt een bonkige steen onder de dikke sneeuw. Ze zien hem niet. En Santjes kleine klompjes bonken op tegen die steen... Santje duikelt voorover. Santje rolt met haar neus in de sneeuw... Brrrr!

Maar — Santje is een flinke meid.

Haar knietjes doen pijn; — ze *lacht* tòch.

En daar gaan ze alweer. Geertje en Gijs lopen en trekken, en 't gaat zo *hard!* Zo lekker!... Er zit sneeuw op Santjes neus; — niks erg...

Maar — daar is het *brugje* al.

„Hol Hol!“... roept Santje... „Hó!“

Ja, nu blijft ze alleen.

Geertje en Gijs lopen hard weg; de school is heel vèr. De groene trommeltjes met de boterhammen slingeren mee op hun rug. Om twaalf uur komen Geertje en Gijs *niet* thuis; de school is veel te ver.

„Dà-à-àg!“ roepen ze... „Dà-àg!“

„Dà-àg!“ roept Santje.

„Kom je ons van middag om vier uur weer halen? Bij het brugje?“ roept Geert.

„Ja!“ roept Santje... „Já!“

Maar dan blijft Santje alleen.

't Is bitter koud. De nijdige wind bijt in haar dikke, rode handjes; maar ze stopt die handjes gauw weg, — lekker warm — in haar wollen doek.

Moeder heeft haar een roodwollen doek omgedaan, met de knoop op haar rug; — zo'n dikke knoedell... Moeder heeft een roodwollen mutsje diep over Santjes krullen getrokken... De nijdige wind bijt in haar rode wangen; maar bij haar oortjes kan hij niet komen; — lekker niet! En Santje is een flinke meid.

Ze gaat naar huis, — op een drafje.

Maar — de sneeuw maakt zulke nare, dikke klonters onder haar klompen. Ze kan niet hard lopen; ze rolt bijna om. En ze wil zo graag weer thuis zijn. Ze hobbelt en bobbelt dapper verder.

Thuis!... Hè, zo lekker! Ze mag bij het fornuis zitten, als ze thuis komt. Moeder gaat de was opvouwen; en dan mag zij de rode zakdoeken van vader en van Gijs uitzoeken en netjes maken; — zo lekker!

Vooruit! Vooruit!... Thuis, bij het fornuis! O, o, zo wàrm, zo lekker!... Vooruit!

Maar die nare sneeuwklonters onder haar klompen!... Wacht, ze zal haar klompjes eens even uittrekken. En dan zal ze...

2. Dat dom me poes je

Opeens!...

O, kijk eens! Een poesje! Een klein, leuk poesje!
Een zwart poesje in de witte sneeuw!
Het springt, het huppelt dwars over de weg; —
zijn staartje in de hoogte.

„Poes!... Poes!” roept Santje blij. Ze vergeet
opeens de dikke klonters onder haar klompen.

„Poes! Kom dan!... Hoor 'es, poes!”

Ze gaat gauw op haar hurken zitten, om hem nog
beter te kunnen roepen. Maar dat kleine, speelse
poesje komt niet. O nee! Het huppelt maar door.
En als zijn kleine pootjes zo diep wegzakken in
de sneeuw, maakt hij rare sprongen.

Wèg... is het poesje opeens.

De kant van het water is schuin; ook al volgeladen met sneeuw. Is het poesje nu aan die schuine kant weggedoken? Zo dicht bij het water?

„Poes!... Domme poes!”

Santje hompelt hem achterna.

„Poes!... O, pas op!”... Ja, daar zit-ie, de kleine domoor; vlak bij het water. En op het water ligt ijs; — een heel dun vliesje ijs. En de sneeuw is er overheen gewaaid.

„Poes!... Kom maar!... Hoor 'es!... O, kom dan!”

En Santje gaat nòg een eindje dichterbij; een klein eindje maar; want de kant bij het water is zo *schuin*.

„O, ol”... Haar ene voet glijdt uit. En... poef! Daar zit ze opeens midden in de sneeuw aan die schuine kant. En zo èrg! Haar *klomp*, haar ene *klomp* schiet uit en rolt omhoog.

Het poesje schrikt. Het weet niet wat raar ding daar komt aanrollen. Hij denkt, dat het hem pakken wil. En 't poesje springt wèg...

O, o, pas op! pas op!... Niet doen, niet doen! Arm, dom poesje... O nee, niet dáárheen; niet dáárheen! Daar is water; o, maar je wéét het niet. Daar kùn je niet lopen, daar kùn je niet springen... O, pas op! Niet doen!... Dat is geen land. Dat

is ijs, hoor. En 't breekt... Arm, dom poesje, ...
neel néél

Verschrikkelijk... 't Domme, kleine poesje, dat
zo schrok voor die klomp, neemt tòch een
sprong.

O, o, daar gebeurt het all
Krrràk-re-kràkl Plàts!

Het arme poesjel Het spartelt in het ijskoude
water; — het slaat wild met zijn pootjes — het
proest met zijn kleine bekje — het hapt, hapt
naar lucht... O, als zijn kopje óók onder water
gaat... dàn...

Santje is zo vreselijk geschrokken.

„O, poes! poesiel!” roept ze bang. „O, poesiel!”
En wat doet ze?... Ze laat zich zomaar op haar
rokjes omlaag glijden. Ze wil, ze moet, ze zal
dat arme poesje pakken, helpen;... het wèg-
trekken uit dat koude, donkere water... „Poe-
siel O, stil maar!”

Och, maar ze kan niet *bij* het poesje komen; — ze kan het niet grijpen: haar arm is veel te kort. En 't poesje spartelt maar, en zwemt, en proest, en slaat zo wild met zijn kleine pootjes. Het *piept* van bangheid.

Santje...? Ze weet geen raad. O, en er is niemand, *niemand*, die het poesje helpen kan. Geertje en Gijs zijn ook weg... Het wegje is zo stil, en het land is zo stil. Er is niemand.

Weet je?... O, opeens *wéét* ze wat!

O ja, — ze zal haar ene *been* uitsteken, over het water heen; — haar *éne* been zonder klomp. Dan kan het poesje met zijn fijne nageltjes haar kous pakken... Ja, ja, *dàt* doet ze. En dan kan ze het arme beestje *zó* op de kant trekken... En ze ligt al op haar rug, vlak bij de waterkant. En ze steekt haar ene been met de dikke, zwarte kous al over het water heen, *vlak* over het water heen...

Het poesje... Ja, ja! O, *zal* het lukken?

Het poesje grijpt zich met zijn pootjes vast aan de zwarte kous. Santje voelt zijn nageltjes. Niks erg!... O, pak maar! *pàk* maar!

Och, — maar *dàn*...

Arm poesje!

Arme Santje!

3. En 't was toch niet waar!

Santje glijdt uit...

Een klein eindje maar; — ja, maar dan kan ze opeens dat ene been met de kous niet meer recht uit houden. O, het zàkt, het plønst niet in het water. Het ploft boven op het katje; het duwt het arme beest wild onder; — helemaal onder... Maar — er gebeurt nòg iets... iets veel ergers. Aan de overkant van het water is de grote, brede weg. Daar komt opeens een motorfiets aansnoren. Er zit een meneer op, diep weggedoken in de bontkraag van zijn jas; — zijn bontmuts diep over zijn oren.

En die meneer ziet net, dat Santjes been in het water ploft, boven op het katje.

Die meneer wordt verschrikkelijk boos.

Hij weet niet, wat er gebeurd is. Hij weet niet, dat Santje het arme poesje juist helpen wil.

Nee, hij denkt, dat Santje het arme beest juist plagen wil. Hij denkt, dat zij het poesje met haar been in het koude, donkere water duwt!... zo'n lelijke deugniet! Zo'n vals kind!

En hij roept: „Wil je dat wel eens laten, ondeugende meid! Wil je wel eens maken, dat je wegkomt!... Dádelijk, hoor!... Zo'n klein, aardig poesje in het water schoppen? Foei, vals kind!... Wèg! Dádelijk wèg!”

Die arme Santje.

Ze schrikt zo verschrikkelijk.

Ze schrikt van haar natte been; de kou griezelt door haar lijfje.

Ze schrikt van het arme poesje, dat helemaal onder water duikt.

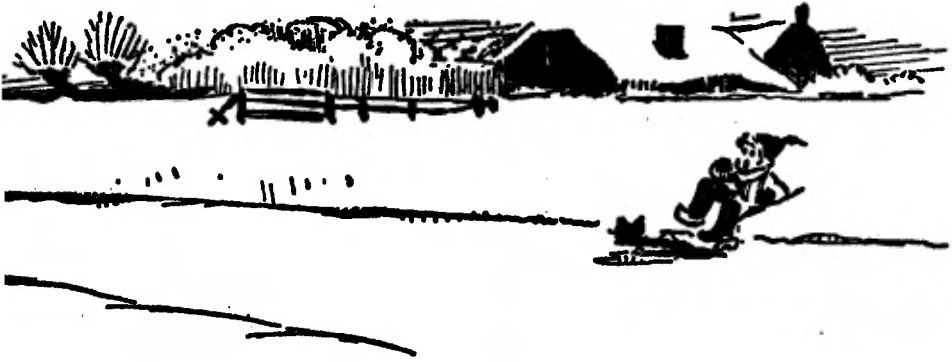
Máár — ze schrikt nog veel, véél erger van de meneer, die zo vreselijk op haar bromt... O, die stem! Die... die... die griezelige stem op eens! En die zègt, dat zij, zij zèlf, het poesje in het water schopt... En 't is helemáál niet waar!

„Wèg, zeg ik je... ondeugend nest!” buldert de stem.

Arme Santje. Ze wordt zo bang.

Ze vliegt op; ze klimt wild op tegen de schuine kant; ze holt zo gauw ze maar kan weg;... wèg... naar huis! Op haar éne klomp en haar éne kous...

„O, moeder, móéder!” snikt ze.

En in haar bangheid vergeet ze opeens het poesje, vergeet ze haar klomp... „O, moeder, móé-der!”

Het poesje, druipnat, krabbelt tòch alleen op de kant... Het vliegt over het smalle wegje heen. Een lange slier van waterdruppels ligt in de sneeuw.

De meneer op de motorfiets rijdt door.

Hij ziet net, dat Santje nog even, héél even omkijkt. Dat ondeugende kind! Hij balt boos zijn vuist tegen haar; — zijn vuist met de grote, dikke handschoen.

Och, arme Santjel

Ze snikt het uit...

„En 't is tòch niet waar!... En 't is toch he le maal niet waar!”

4. Santje moet vertellen

Daar is Santjes huis al.

Ze smijt het hekje los; — ze bonst de deur open, ze vliegt het kamertje in.

„O, moeder, móeder!... En 't is tòch he le maal niet waar! Ik... ik... ik wou... ik...”

Moeder staat bij de tafel. Ze vouwt de scho ne was op. Ze schrikt...

„Wat?... Santje, kind, wat is er?... En waar is je ene klomp? En een nat been? O, kijk je eens druipen... Nee, nee, niet op het kleed komen. Gauw, blijf op het zeil staan. Ik zàl...”

„Moeder, — die meneer, o, die meneer zei... O, moeder en 't was tòch niet waar; toch niet; tòch niet...” Santje stampt met haar natte voet op 't zeil, dat de druppels in 't rond vliegen... „Toch, tòch niet waar!”

Moeder begrijpt er niets van.

Moeder zegt: „Een meneer?... Wie dan?... Wat is er dan toch gebeurd? Kom hier! Laat me eerst die nare, natte kous uittrekken. Foei, een nat been, en dat in de koul Je zou ziek worden...”

Moeder heeft Santje op een stoel gezet. Ze trekt haar de kous uit; ze wrijft het koude been droog met een warme doek van 't fornuis.

En Santje moet vertellen; — alles vertellen.

Moeder luistert.

„Ja, moeder, hoor 'es!... En ik hield mijn been zó... zó... zó stijf boven het water... En toen zakte het en ik kon het niet helpen... En toen riep die meneer... En 't is toch helemaal niet wáár...”

Moeder zegt: „Och, die meneer heeft het niet goed gezien. Niks erg, hoor! Wees nou maar still! Die meneer weet er niks van, hoor. Moeder weet wel beter. Jij hebt juist het arme poesje willen helpen, hè... Maar je hebt wel een beetje dom gedaan. Zo vlak bij het water! Je had er zèlf wel in kunnen vallen...”

Moeder pakt Santje in beï haar armen... „En je bent tòch mijn lieve, kleine, domme meid, hoor!... Kom! En nou eerst die dikke doek af, en die warme muts... Je moet me gauw helpen gaan. Al die rode zakdoeken...”

Santje...? Ze vergeet haar verdriet.

Ze zit op haar knietjes, op een stoel, bij de tafel; — dicht bij het fornuis. En ze maakt de rode zakdoeken zo netjes...

Vader is in de werkplaats, achter de kamer.

Hij is klompenmaker. Hij zaagt en hij hakt; — hij snijdt met scherpe messen de mooie klompen uit het harde hout.

Hij fluit een vrolijk liedje... Hard werken en

vrolijke liedjes fluiten is goed voor de kou. Hij heeft van Santjes verdriet niets gemerkt.

Maar — als hij even binnenkomt...

Dan ziet hij een natte kous bij 't fornuis, en een bloot knietje op de stoel.

„Wat is dat?... Hoe komt dat?”

Santje trekt verdrietig een lip. En opeens springen er weer twee dikke tranen in haar ogen...

„Nee, nee!...” snikt ze weer. „Nee, 't is toch hélemaal niet waar;... niet waar...”

Moeder lacht een beetje. Ze vertelt alles.

Vader lacht ook... „O, jij domme San! Ga jij poesjes uit het water vissen met je kous? O, jij kleine, domme poesenvanger! Ik zal gauw je klomp gaan zoeken. Anders moet ik weer nieuwe klompen voor je maken.”

Vader loopt op een drafje weg.

Vader komt terug. Hij heeft het klompje gevonden, vlak bij het water. Maar het poesje heeft hij niet gezien. Nergens.

Hij heeft wèl het *plekje* gezien, waar de kleine poes uit het water kroop. Dat *plekje* was nog helemaal nat.

Vader weet niet, waar het poesje woont. Hij weet niet, van wie het poesje is.

Moeder weet het ook niet.

Santje weet het hele máál niet.

„O, moeder en 't was zo'n lief poesje;... zo zwart;... zo glimmend. Eén wit pootje had het, moeder... Zo mooi!"

Vader gaat weer naar de werkplaats.

Hij trekt en snijdt en steekt mooie klompen uit het harde hout; — grote klompen; kleine klompen. Hij fluit zijn vrolijke liedjes. Dat is goed voor de kou.

Moeder gaat aardappels schillen.

En Santje... Zij zit stilletjes bij het fornuis. Daar is 't zo lekker warm; maar ze rilt soms nog van de kou. Ze heeft haar droge kous weer aan. En kleine pantoffeltjes ook. Die heeft moeder zelf gemaakt van een oud vloerkleedje...

Santje kruipt nòg dichterbij het fornuis. Langs haar rugje rilt de kou.

Moeder zegt: „Kleine domoor, — misschien heb je wel kou gevat... Zo met je been in dat koude ijswater, brrr!... Ik zal je een kopje warme anijsmelk geven."

In de middag komen Geertje en Gijs uit school. Ze hebben met sneeuwballen gegooid; ze hebben baantje gegleden. Maar nu hollen ze naar Santje toe.

„Zullen we haar weer trekken gaan; — op haar klompjes?” vraagt Geert.

„Ja,” zegt Gijs... „Kom maar!...” Hij springt al als een sterk paard, dat trekken moet, met zijn hoofd scheef.

Maar — als ze bij het brugje komen...

Santje is er niet.

Waarom niet?

Wat jammer!... Hè, wat jammer!

Ze hollen naar huis; — 't wordt al een beetje donker.

Maar thuis!... O, lekker warm bij het fornuis kruipen! En lekker warm eten. Aardappelen met spek! En de lamp op!

Ze hollen... 't Zijn net twee vogels, die vliegen naar het warme nest, als de avond komt.

5. Als de lamp brandt

Nu is het avond. En de lamp brandt.

Vader rookt zijn pijpje.

Moeder stopt kousen.

Geertje leert een versje voor school.

Gijs zit poppetjes te knippen uit een oude krant.

Hij geeft ze met een rood potlood allemaal rode hoeden, en rode neuzen, en rode klompen.

Ze zijn voor Santje; maar Santje speelt er niet mee.

Geertje zegt: „San, zullen we schooltjespelen gaan?”

Santje schudt haar hoofdje: „Nee!”

Santje zit aan de tafel. Het fornuis snort; maar over Santjes rugje huivert tóch de kou... Haar wangen zijn vuurrood; haar hoofdje bonst; haar keel doet pijn. En de lekkere aardappeltjes-met-spek voor Geert en Gijs lustte ze niet.

Moeder kijkt naar haar.

Moeders ogen zijn niet vrolijk.

Moeder zegt: „Santje heeft kou gehad; misschien wel door die natte kous; Santje is een beetje ziek: ze heeft koorts.”

Vader kijkt ook. Hij knikt. „Ja, ja, Santje is ziek.”

Maar dan — dan kijkt hij naar de bedsteê; en hij maakt tegen moeder stille tjes een knip oogje.

Moeder weet wel, wat dat knip oogje zeggen wil.

En moeder zegt: „Santje, hoor 'es! Ik weet wat moois. Jij mag vannacht bij mij in de bedsteê slapen, hoor! Omdat je een beetje ziek bent. Lekker warm, hè?”

In de bedsteêl... Dat is het grote feest!
De bedsteê, — dat is het grote bed van vader en moeder in het hoekje van de kamer. Die bedsteê is net een mooie koets met groene gordijntjes ervoor... O, en als je in de mooie koets ligt, kun je zo lekker in de kamer kijken en alles horen en alles zien.

Santjes ogen schitteren.

In de bedsteê... O ja! Lekker! lekker!... Ze knuffelt zich in elkaar van pret. „Ja, moes, ja! In de bedsteê...!”

Vader lacht... Hij zal vannacht wel op de zolder gaan slapen. Daar slapen Gijs en Geertje ook. Dan mag Santje vannacht bij moeder blijven. Gijs denkt: „Hè, ik wou ook wel een beetje ziek zijn...” Hij kijkt naar de groene gordijntjes en zijn schaar gaat scheef: hij knipt zijn nieuwe poppetje zomaar de kop af.

„Santje, zal ik je maar lekker warm in de mooie koets stoppen? Met de gordijntjes open?” vraagt moeder.

„Ja, ja... o jál!” zegt Santje. Haar stem is schor:

haar keel doet zo'n pijn.
Haar ogen schitteren. Haar wangen gloeien. Dat
is van de koorts. Dat is ook een beetje van de pief.

6. „Zo raar!“

't Is nacht.

Op de schoorsteen staat een klein lampje te branden.

Moeder slaapt vóór in de bedsteê; Santje slaapt achter in.

Santje ligt heel dicht bij moeder weggescholen. Zo lekker!

Moeder heeft Santjes kleine handen in haar grote handen genomen. Santje heeft zó haar avondgebedje gezegd.

Moeder heeft ook gebeden. Ze fluisterde; Santje kon het wel horen. En Santje wist wel, dat de lieve Heer in de hemel het ook horen zou; — al was dat bidden nóg zo zacht en nóg zo ver. De lieve Heer weet alles, en ziet alles, en hoort alles. De lieve Heer wist ook, dat Santje ziek geworden was.

O, en opeens dacht Santje aan iets heel moois. ... De lieve Heer weet alles, *alles!* Hij weet ook, dat Santje het arme poesje ècht *niet* in het water heeft geschopt.

Nu gaan ze slapen; moeder en Santje; — arm in arm.

Moeder is een hoge berg. Santje ligt achter die

hoge berg... Nu kan ze niet in het koude water vallen. Nu kan die meneer-met-de-motorfiets ook niet bij haar komen en op haar brommen; — hij kan haar lekker niet eens vinden... Zit er nu een poesje onder de dekens? Krabbelt die aan haar voet?

Hè!... zo ráár!... Zo ráár!... En haar hoofdje bonst zo; haar keel doet zo'n pijn.

Ze kruipt nõg dicht er tegen moeders schouder aan.

Ja, maar... maar dan!

Dan loopt ze opeens bij het brugje; — zó maar op haar blote voeten in de sneeuw. Zo ráár!... Ze hoort een poesje miauwen, maar ze weet niet, waar het poesje is.

Ze zoekt... Ze zoekt onder het brugje, en onder de struiken. Ze gaat ook zoeken in het water... Och!... Dáár, daar is het poesje al. Dáár, diep, heel diep onder in het water... Zo ráár, zo bang is dat!... Het poesje steekt zijn ene witte pootje naar haar uit, net of het zeggen wil: „Help me! Help me dan!...” Zijn neusje is rood, net als de neuzen van de poppetjes van Gijs... Zo raar!

Maar opeens... o, verschrikkelijk!

Daar komt opeens de-meneer-met-de-motorfiets

weer aan rijden; — vlak achter haar. Hij heeft grote, rode klompen aan, net als de poppetjes van Gijs... Hij bromt; hij buldert! Hij pakt haar met zijn grote, dikke handschoen vast aan haar schone nachtpon... „Ondeugend nest! Vals kind! Heb je alwéér een arm poesje diep in het water geschopt?... Vooruit! Méé...”

„Neel Neel” snikt Santjel... „Nee, niet waar!... En 't is hélemaal niet waar!”

„Vooruit! Méél...”

O, en dan zet hij haar zo maar achter op de motorfiets. En dan — o, zo ráár, zo bang! — dan haalt hij een poesje uit de zak van zijn jas; — een glimmend zwart poesje met één wit pootje. En uit zijn andere zak ook een poesje. En nog méér poesjes, al maar méér poesjes. O, zijn zakken zitten met poesjes vol... En hij zet ze allemaal op de weg, vóór de motorfiets. En ze moeten trekken, trèkken...!

„Vooruit! Vooruit!”

O, en dan gáán ze... Santje zit achter de meneer zijn rug op de motorfiets. Santje moet méél! O, en 't gaat hoe langer hoe harder, — hoe langer hoe wilder. De poesjes hollen en springen, hun staartjes alle maal in de hoogte. En de motor snort en bromt en gromt. En ze rijden over het ijs... O, het ijs kraakt, kráákt!

Santje is zo bang. Santje wil wèg. Santje wil van de fiets àf... En ze duwt die meneer tegen zijn donkere rug; — ze duwt, ze duwt... Met allebei haar handen. Ze wil eraf, eràf! Ze gilt van bangheid. Ze duwt, ze schopt...

„Kindl... Santje, wat dóé je toch? Wat wil je toch? Waarom duw je zo? Waarom trap je zo?... Santje word 'es wakker! Santje, hoor 'es!”

Moeder schudt Santje zacht heen en weer.

Dan doet Santje haar ogen open.

Ze kijkt... Ze ziet het lampje op de schoorsteen; ze ziet de bedsteê, ze ziet ook haar moeder...

„O, o,... moeder, moeder!”... Ze vliegt moeder om de hals... „O, moeder, die meneer met al die poesen in zijn zak... En ik moest mee...!”

„Stil, stil maar, kindje! Stil maar, hoor! Je hebt gedroomd... Je ligt zo lekker bij moeder in de bedsteê, hè? Zo warm, zo veilig. En niemand zal je kwaad doen... O, domme meid, je duwde zo tegen mijn rug, en je trappelde zo. Je eigen moeder zo duwen en trappen!... Maar 't was maar een droom, hè? Nu is alles weer over... Wil je eens *drinken*? Lekker suikerwater? Dat is zo zacht voor je keeltje...”

„Ja, moeder!”

En samen, arm in arm, heel dicht bij elkaar weggescholen, vallen ze tòch weer in slaap.

7. De dokter

Toen werd het weer morgen.

Santje was erg ziek. De dokter moest komen. De oude dokter van het dorp was naar de stad verhuisd. Nu woonde er een *nieuwe* dokter in het doktershuis.

Vader ging naar de nieuwe dokter toe.

Vader zei: „Dokter, onze Santje is zo ziek!”

En de dokter zei: „Dan kom ik gauw kijken bij de kleine meid.”

Toen werd het middag.

Santje lag in de bedsteê, heel diep weggedoken onder de dekens.

Haar éne oog kon nog net in de kamer kijken; — langs het randje van het kussen heen. Het kon ook nog net, door het raam heen, naar *buiten* kijken, waar de stille, witte wereld was.

Hoor! Er bromt iets in de verte.

Hoor! dat gebrom komt dichtbij; — het komt vlakbij...

Hoor! Het is het ronken van een motorfiets.

Maar — het gaat *niet* voorbij.

De motorfiets blijft stilstaan, vlak voor het raam.

En er stapt een meneer af; — diep weggedoken in de bontkraag van zijn jas; zijn bontmuts diep over zijn oren... Hij wrijft zijn handen van de kou. Hij heeft tòch zulke grote, dikke handschoenen aan.

Santje, met haar ene oog, ziet hem net...

„O-ooh!”

Hoor! Er wordt aan de deur geklopt.

Hoor! De deur gaat open en dan komt die... die... die vreemde meneer zomaar het kamertje in.

Santje ziet hem binnenstappen. Haar hartje bonst van bangheid... Die... die... dat is... dat is de meneer van het brugje.

„O-ooh!”

Moeder zit bij de tafel. Moeder staat dadelijk op. Vader komt, uit de werkplaats, ook naar binnen.

De meneer met de bontmuts zegt: „Goede middag. En waar is het meisje?”... Hij doet zijn handschoenen uit; hij zet zijn bontmuts af. Hij heeft een vriendelijk gezicht.

Dan stapt hij naar de bedsteê.

Arme, arme Santje... Zij, zij ziet dat vriendelijke gezicht niet. Ze is helemaal weggeleden onder de dekens. Ze rilt van bangheid. Haar

schorre stemmetje piept: „Niet, niet waar!... O nee, ik heb, ik heb het niet gedaan!... Niet waar!” Moe der ziet het. Moe der begrijpt het al. De nieuwe dokter, — dat is de zelfde als de meneer bij het brugje, die zo bromde. Santje wist dat niet. En nu komt die zelfde vreemde meneer

zomaar in de kamer; — en nu staat hij vlak voor de bedsteê...

Moeder zegt: „Och, dokter, Santje is zo bang voor ul”

De dokter lacht... „Bang voor mij? Wel nee! Waarom?... Waarom kruip je zo diep weg, dwaas kind? Kom maar gauw uit je holletje.”

Hij trekt de dekens weg; — maar dàn... Dan vliegt Santje op, en kruipt wild weg, kruipt naar het verste, het achterste hoekje van de bedsteê.

Haar schorre stemmetje hijgt: „Nee, nee... o, ik heb, ik heb het niet gedaan. Niet, niet, nietes!” Dikke tranen rollen langs haar wangen. Haar handjes knijpen angstig in haar nachtpon.

De dokter schudt het hoofd. Hij begrijpt er niets van. Hij zegt: „Wat is dat nou? Waarom is dat kindje zo bang voor me?”

„Ja,” zegt moeder,... „ja, dokter, u hebt zo op haar gebromd.”

„Ik?... Heb ik zo op haar gebromd?... Wel nee! Dat kan niet: ik heb haar nog nooit gezien.”

„Ja wel, dokter; — één keertje.”

„Waar dan?”

„Bij het brugje, dokter; gisteren;... met het poesje.”

De dokter...? Hij zet grote ogen op. Hij zegt: „Ooh! Zoi... Was zij dat ondeugende kind bij het brugje!”

„Nee, neel!“... snikt Santje. „Nee, nee... niet, niét... niet waar!“ Ze duwt haar hoofdje in de deken... „Niet waar! niétes!“

„Nee, dokter, ze is niet ondeugend geweest. Eerlijk niet!“ zegt moeder. „Ze wou het poesje niet plagen; ze wou het poesje helpen... Zal ik u alles eens vertellen?“

„Ja, zeker,“ zegt de dokter. „Vertel maar alles.“ En moeder vertelt van het wilde poesje; — en van de schuine kant bij het water; — en van de gevallen klomp; — en van Santjes been-met-de-kous, dat is neergezakt bóven op het poesje... En dat Santje 't eerlijk niet helpen kon. En dat Santje juist zoveel van het mooie poesje hield. „Oóh!“ zegt de dokter. „Dat wist ik niet. Is het zó gebeurd?“

„Ja, dokter... eerlijk, hoor!“

„O, maar dan is zij juist een *flinke* meid, een *ferm* kind... En dan ben ik een *domme* dokter. En ik heb zo op haar gebromd. Nee, dàt was niet goed van mij; dàt was niet eerlijk. Wat spijt me dat!“

„Kom maar gauw hier Santje,“ zegt moeder. Santje kruipt haar verre hoekje uit; — weer naar haar eigen warme holletje toe, vóóran in de bedstee.

Ze snikt nòg; maar haar bangheid gaat toch al een beetje over.

„Ja, ja,” zegt de dokter, „kom maar gauw hier; kom maar gerust bij me, hoor. Ik zal je geen kwaad doen, en ook niet brommen... Wou je dat arme katje helpen? Dat is goed, hoor! Dat is héél goed!... En ben je toen met je ene been in het ijskoude water gezakt? Dat is niet goed; dat is héél niet goed. Daar word je ziek van in de winter... Laat me nou maar eens in je keeltje kijken: mond wijd open... Nee, nee, eerst die tranen afdrogen, hoor. Wij zijn nou toch goeie vrinden, niet waar?... Zó ja; — zó is het goed.”

Dan ziet Santje ook, dat de dokter een heel vriendelijk gezicht heeft. Dan zakt haar bangheid helemaal weg.

„Ben je nog boos op me?” vraagt de dokter.

„Nee!” schudt Santje zacht met haar hoofd.

„Ben je hélemaal niet meer boos op de domme dokter, die zo bromde?”

„Nee, nee!” schudt Santje. En ze lacht alweer.

„Ik zal een lekker, rood drankje voor je klaarmaken, hoor... En diep onder de dekens blijven. Ja, en hoor eens: Als ik je wilde poesje tegenkom op de weg, zal ik hem vertellen, dat jij een flinke meid bent; — en dat je hem hélemaal niet plagen wou, maar juist helpen. En dat ik een erg domme dokter was... Dag, hoor! Ik kom gauw te rug. Warm onder de dekens blijven.”

8. Santje is erg ziek

Nu is het weer avond geworden.

De lamp brandt; maar 't is net, of de lamp droevig kijkt. En 't is heel stil in de kleine kamer.

Gijs zit te tekenen.

Geertje zit te breien.

Moeder naait de gescheurde broek van Gijs.

Vader leest de krant; maar hij kijkt telkens naar de bedsteê.

Gijs wil zijn tekening laten kijken: een hooi-berg is 't... „Ssssstl Stil, hoor!” fluistert moeder. „Santje slaapt misschien. Santje is erg ziek, heeft de dokter gezegd.”

Santje ligt te kreunen; haar keeltje piept. Haar gezichtje is vuurrood van de koorts. Soms woelt ze wild heen en weer.

En die vier aan de tafel... Telkens, t'elkens wéér, kijken ze naar de bedsteê: vader; moeder; Geertje; Gijs... In hun ogen is verdriet. Ze kunnen hun arme, zieke Santje niet helpen.

Het lekkere, rode drankje staat op de stoel bij de groene gordijntjes.

Het is een stille, verdrietige avond.

De nacht komt. Moeder, in de donker, bidt voor Santje... Santje zèlf kan haar gebedje niet opzeggen: ze is veel te ziek.

Op de zolder bidt vader ook voor zijn zieke kind... Geertje en Gijs bidden op hun knieën voor het bed. Dan duiken ze er gauw in, maar ze horen wel, hoe Santje kreunt beneden. En in hun bed, diep onder de dekens, heel alleen, bidden ze wéér, bidden ze stil voor hun zieke zusje.

God in de hemel hoort het stille bidden wel.

De dokter komt elke dag. Hij maakt géén grapjes met Santje... Santje is veel te ziek. „Goed van het rode drankje drin ken,“ zegt hij.

Soms wordt er zacht aan de deur geklopt.

Dan komt er een kleine man binnen. Het is een oude boer, die dicht bij het brugje woont. Hij kijkt altijd vrolijk; maar zijn lip is scheef. Dat komt

van het kromme pijpje, dat altijd in dat ene hoekje hangt.

Hij zegt zachtjes: „Hmm! hmmm!“... Dan kijkt hij naar de bedsteê, en legt een paar lekkere, verse

eitjes op de tafel. Voor Santjel Santje moet sterk worden.

„Aardig meske¹,“ zegt hij zacht, ... „ben je zo ziek?“

Dan gaat hij weer heen. Zijn kromme pijpje hangt op zijn scheve lip.

Hij heet Baas Klomp.

9. Een beest ko pen

Op een mooie morgen, als de zon schijnt, komt de dokter weer.

Hij heeft een hoed op. De dikke bont muts is thuisgebleven... De kou in de lucht, de sneeuw op het land, het ijs op het water... zijn weg. Dat heeft de warme zonneschijn gedaan.

De dokter voelt Santjes pols. Hij kijkt in haar keeltje... Hij kijkt heel vriendelijk, heel vrolijk. Hij tikt Santje tegen haar wang... „Je bent een ferme meid. Braaf van het rode drankje drinken, hoor!“

En de dokter zegt tegen vader en moeder: „Gelukkig! De kleine meid wordt al een béétje beter. Ze mag nu wel een poosje recht op in bed zitten; — met een kussen in haar rug.“

„O, dokter!“ zegt moeder. Moeder is zo blij
Vader, in de werkplaats, begint, voor het eerst weer, zacht een liedje te fluiten. Hij is zo blij

¹) meiske

Geertje en Gijs zijn naar school. Die weten het blije nog niet.

De dokter rijdt weg. Hij komt bij het brugje... Toet-toet!... Toet! Kijk nou! Kijk nou!... zo'n domoor!

Daar speelt een klein, zwart katje aan de waterkant. En opeens vliegt het dwars over de weg; — vlak vóór de motorfiets. Als het er onder komt... die domoor!

De dokter remt... Ah! En hij ziet, wie dat katje is.

„Ah, deugniet, ben jij dat?... Ja, ja: hélemaal zwart met één wit pootje. Wou je alwéér gaan zwemmen?”

Het poesje schrikt vreselijk van dat grote

bromding op de weg. Het duikt bang weg onder de dorre bladeren van de struiken.

Maar de dokter...? Hij zet zijn motor stil. Hij stapt af... „Waar ben je zo gauw gebleven, kleine zwartneus?”

De dokter kijkt onder de bladeren. Hij ziet het katje niet meer.

Hij kijkt de dorre boomgaard in. Hij ziet het katje nergens... „Waar heb je je verstopt, kleine witpoot?”

De dokter lacht... „Ik weet wat, kleine gait; ik weet iets moois.”

En wat dóét hij... Hij gaat het hek in, de boomgaard door, naar het witte boerenhuis. Daar woont Baas Klomp.

Het oude boertje zit buiten op de bank in de zonneschijn. Hij kijkt vrolijk; maar zijn lip is scheef. Dat komt van het kromme pijpje, dat altijd in dat éne hoekje hangt.

De dokter zegt: „Baas Klomp, luister eens!... Ik wil een beest van je kopen.”

„Een beest, meneer dokter?... Goed, goed; — dát kan gebeuren. En wát voor beest wil meneer dokter kopen?... Een varken?”

„Nee, nee, geen varken.”

„Kippen?”

„Nee, geen kippen.”

„Mijn hond dan?”

„Nee, — niet je hond. Ik wil het kleine katje van je kopen; — dat zwarte katje met zijn éne witte poot.”

„Ha-ha-hal... Het katje... Goed, goed; — dat kan gebeuren. Máár — daar wil ik hélemaal geen geld voor hebben, hoor! Wel nee! Er lopen hier nóg twee grote katten rond. Pak het maar gerust, hoor!... Heeft meneer dokter muizen thuis? Moet het katje muizen vangen?”

„Nee, nee; — dat niet... Het is een geheim.”

En dan gaan de dokter en het oude boertje samen het katje zoeken, het katje vangen.

Het speelt in de hooiberg. De hooispieten kriebelen zijn neusje. Hij bijt ze; hij slaat ze met zijn ene witte poot.

Baas Klomp wil hem pakken... Mis!

De dokter wil hem pakken... Raak!

Het poesje schrikt van die grote mannen met hun grote handen... Als hij in de arm van de dokter zit, is hij tóch weer blij: hij spint van vrolijkheid.

„Kleine zwartneus, nou ga je mee.”

„Heeft meneer dokter een mandje bij zich, om hem in te stoppen?”

„Een mandje?... Wel nee; maar ik weet wel een

mooi plekje voor hem. Ik kan hem best meenemen. Kijk maar!"

De dokter heeft zijn dikke jas nog aan; — de jas met de twee grote zakken.

En wat doet de rare dokter dan?... Hij stopt het kleine poesje in zijn grote zak. „Daar zit je goed, hoor; — daar kun je niet uitvallen.”

Het oude boertje lacht: „Ja, ja! Goed! goed!... En wat gaat meneer dokter nou met het katje doen?”

„Dat is een geheim.”

10. De droom komt uit

Santje zit in de bedsteê; een groot kussen in haar rug.

Haar wangetjes zijn zo bleek geworden; haar handjes zo mager. Ze vindt het tóch prettig, weer goed te kunnen rondkijken in de kamer. En ze kan nu zo mooi, door het raam heen, naar buiten kijken... Waar is de sneeuw nu?

Still... Ze hoort wat buiten.

Ze ziet wat ook.

Daar is de dokter weer. Hij komt naar binnen. En hij lacht. Waar òm?

Moeder komt haastig aanlopen. Ze kijkt met grote ogen... Komt de dokter weer terug?

Waaròm?... En hij maakt tegen moeder een vrolijk knip oogje. Waaròm?

Dan stapt hij naar de bedsteê.

Hij zegt: „Santje — kijk eens in mijn zak!” Hij trekt de grote zak van zijn dikke jas een eindje open. Wat raarl... Moet Santje in de zak van de dokter kijken? Waaròm?... Ze houdt haar hoofdje een beetje schuin. O! en ze ziet iets zwarts, iets glimmends met een wit vlekje;... het beweegt!

En opeens!... O, Santjes bleke wangetjes worden er rood van... Opeens komt een leuk, klein kopje kijken uit de grote zak: Twee nieuwsgierige oogjes, een roze neusje, een vuurrood tongetje...

Dan pakt dokters hand het beestje vast; trekt het voorzichtig de zak uit.

Hij zet het katje zó maar op Santjes buik... „Alsjeblieft! Dat is voor jou!”

Santje...? Haar ogen schitteren, haar magere handjes grijpen... O,... óóh!... het poesjel... „Moeder, móéder, het poesjel!”

De dokter lacht. Moeder zegt: „O, Santjel!”... Vader kijkt om een hoekje van de deur.

Santje aait het poesje, knuffelt het... „O,” zegt ze dan, „o, uit de zak!... een poesje uit-de-zak! Dat heb ik ook gedroomd.”

„Gedroomd...?“ De dokter gaat nog even op de stoel zitten. Hij zet de fles met het rode drankje op de schoorsteen... „Gedroomd? Heb jij van poesjes gedroomd?“

En Santje moet vertellen... En ze vertelt, dat ze méé moest op de motorfiets; — en dat ze zo bang was; — en dat de dokter allemaal, àllemaal poesjes haalde uit zijn zakken; — en dat ze trekken moesten; en dat 't zo hard ging, en dat... De dokter schaterlacht.

Dan zegt hij: „Jij, kleine droomster! Nu is je droom tóch uitgekomen, hè? Een poesje uit-de-zak!... Maar nu ben je helemaal niet bang meer voor die meneer: en hélemaal niet boos meer op hem. En nu mag jij het poesje houden; — en er goed op passen, hoor!... Dà-àg!“

De dokter was heen ge gaan.

Santje had met haar poesje gespeeld; — nu lag de kleine zwartneus lekker te slapen in een holletje van de deken. Hij lag tegen Santjes hand aan; — zo warm, en Santje hield haar hand heel stil.

Dan wordt er zacht aan de deur geklopt.

Er komt een kleine man binnen.

Hij zegt zachtjes: „Hmmm! hmmm!” En hij legt drie lekkere, verse eitjes op de tafel; — voor Santje. Dan kijkt hij naar de bedsteê... Hij ziet, dat Santje rechtop zit en dat haar blije oogjes schitteren... „Goed, goed! Aardig meske, word je al een beetje beter?”

Maar — dan ziet hij nog méér.

Daar, in het holletje van de deken...!

O, zijn vrolijke gezicht wordt nõg vrolijker, en het kromme pijpje dānst in het hoekje van zijn scheve lip.

„Ah! Ah!” zegt hij... „Ah, dāt is het geheim; — dāt is het geheim van me neer dokter. Goed, goed! Ja, dāt is goed; dāt is mooi... Pās jij maar goed op je poesje, mijn meske.”

Dan sloft hij weer heen. Zijn kromme pijpje slingert mee.

11. „Wij danken U!”

Als het avond wordt, als de lamp brandt...

Vader en moeder, Geertje en Gijs zitten bij de tafel. Santje, in de bedsteê, ligt te kijken, te luisteren. Zo lekker!... Haar hoofdje *bõnst* niet meer en haar keeltje doet *niet* meer pijn.

Gijs te kent een motorfiets voor haar, met rode wielen en een rood stuur.

Santjes ogen vallen langzaam toe.

„Ssst! Stil, hoor!” fluistert moeder. „Santje slaapt! Niet wakker maken...”

Ze' kijken naar de bedsteê: vader; moeder; Geertje; Gijs... Maar *nu* — nee, *nu* is er in hun ogen géén *verdriet* meer.

O, héérlijk; héérlijkl... Santje gaat beter worden!

„Miauw!... Miauw!”

Onder de tafel piept een fijn stemmetje.

Moeder pakt het poesje... „Ja, ja, nou hoor jij er óók bij...” Het poesje kruipt op moeders schoot *onder* haar naaiwerk. Lekker plekje is dat. Het is een stille, — o, maar het is zo'n *blij*e avond.

Als het nacht wordt, als moeder ook naar bed gaat, wordt Santje wakker... En moeder vertelt van

het poesje, dat geslapen heeft in haar schoot. Nu ligt het op een oud dekentje bij het fornuis. En als ze samen slapen gaan, neemt moeder Santjes kleine handen in haar grote handen. Dan bidden ze samen: moeder fluistert; Santje luistert. Moeder zegt: „O, lieve Heer! Wij zijn zo blij; wij allemaal. U hebt Santje weer een beetje beter gemaakt. U maakte, dat het rode drankje hielp... Wij danken U! O, maak Santje weer helemaal beter. O, Heer en maak ook, dat wij, wij allemaal, U liefhebben!...”

Samen, dicht bij elkaar gekropen, zijn ze gaan slapen. Het zwarte poesje rolt zich om op zijn dekentje. De maan schijnt net op zijn zwarte rug.

12. Feest!

Nu...? Nu is het *lente* geworden.

De koude winter is weg; en de sneeuw; en de scherpe wind; en de griezelige regen.

De zon schijnt; de bloemen bloeien; de vogels tierelieren in de lucht.

Santje — ze is weer *hélemaal* beter.

Het rode drankje is op... Santje mag in de fles lekker dropwater maken.

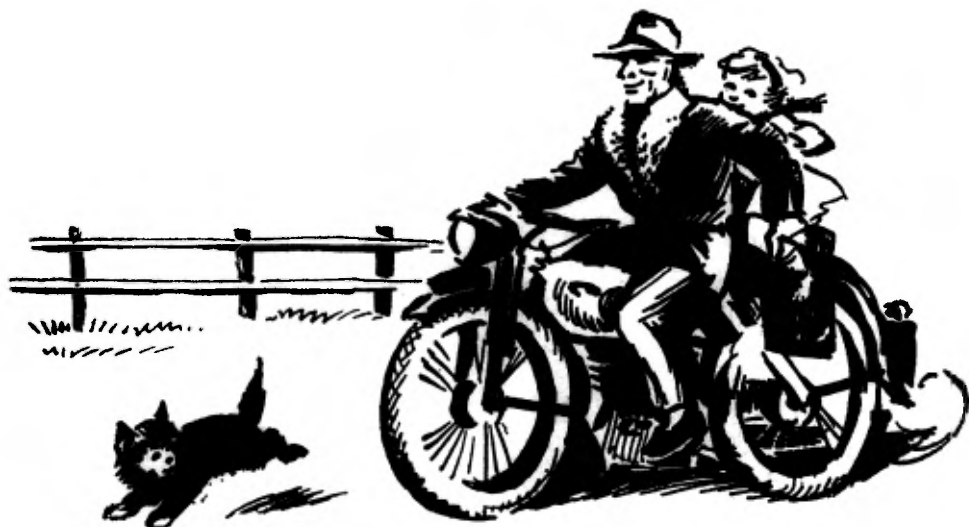
De dokter komt niet meer.

Santje speelt weer op het wegje voor het huis in de zonneschijn. Ze mag Geertje en Gijs weer wegbrennen gaan; — tot aan het brugje. Soms huppelt het zwarte poesje *hélemaal* mee. Het huppelt ook weer met haar terug... „Foeil Niet bij het water komen, hoor! Kom maar gauw mee”... Soms staat Baas Klomp bij het hek. Hij knikt vrolijk. Hij lacht, en zijn kromme pijp danst... „Pàs jij maar goed op je poesje, hoor; — mijn meske.”

En eens... *ééns*, op een mooie middag, kwam de dokter voorbij; — op zijn motorfiets.

Santje speelde op de weg. Vader, achter het huis, floot een vrolijk liedje.

De dokter stapte af. En toen... Wat *dééd* hij, — die rare dokter? Hij pakte Santje. Hij zette Santje

zomaar achter op de fiets... „Kom meel Houd je goed vast aan de beugel. We gaan samen uit rijden!”

Moeder keek door het open raam.

De dokter riep: „Wees maar gerust, moeder! Ik zal heel voorzichtig zijn. Ik breng Santje ook weer terug... Nu gaat ze meerijden op de motorfiets. Nu wordt haar bange droom een mooie droom! Zie je wel?”

Toet-toet!... Daar gingen ze. O, Santjes ogen schitterden van wilde pret. Haar stevige vuistjes hielden de ijzeren beugel stijf vast... Toet-toet!

En — zo aardig — het zwarte poesje huppelde mee, vóór de motor uit.

„Kijk, kijk!... De droom!” lachte de dokter. „Hij trèkt, hij trèkt!... Ha-ha-ha!”

Maar 't poesje werd toch bang voor dat grote bromding. Het wipte weg; het klom gauw een boom in.

Toet-toet... O, heerlijk, héérlijk ging het!

Het brugje over, de grote weg langs, naar het dorp. Dáár, bij de bakker, kocht de dokter een zak vol pepernoten. Voor Santje... Toen ging het weer naar huis terug. Toet-toet!

Gijs en Geertje kwamen uit school. Zij liepen bij het brugje. Toen kwam de motor hen achterop. Toen snorde de motor hen voorbij... En op die motor?

„Santje! Santje!” riepen ze wild... „Santje!” Ze holden mee; — ze konden de motor tòch niet bijhouden. En Santje kon niet eens omkijken; — zó heerlijk hard ging het.

En toen het avond werd...

Toen hebben ze de pepernoten eerlijk gedeeld.

Dat werd een feest! Een pepernotenfeest!

En weet je, wie, — onder de tafel — lekker meeknabbelde?

Het zwarte poesje.

Van W. G. VAN DE HULST verschenen
bij de uitgever dezes:

Jaap Holm en z'n vrienden	18e druk
Ouwe Bram	16e druk
Willem Wijcherts	12e druk
Zo'n vreemde jongen	10e druk
Peerke en z'n kameraden	12e druk
Gerdientje	11e druk
Om twee schitteroogjes	12e druk
Wout de scheepsjongen	8e druk
Van een klein meisje en een grote klok	11e druk
Er op of er onder	10e druk
Het gat in de heg	10e druk
Een held	9e druk
Ergens in de wijde wereld	7e druk
Hans in 't bos	8e druk
Rozemarijntje	13e druk
Rozemarijntje naar school	15e druk
Rozemarijntje en Rooie Pier	8e druk
Rozemarijntje en de oude juffrouw	4e druk
Rozemarijntje en de zwarte jongen	5e druk
Het karretje	6e druk
Jantje van de Scholtenhoeve	6e druk
Thijs en Thor	8e druk
Gedroogde appeltjes	4e druk
Van de Hulst-prenten	

VOOR ONZE KLEINEN	Fik	15e druk
Van Bob en Bep en Brammetje		14e druk
Allemaal katjes		12e druk
Van de boze koster		14e druk
Het huisje in de sneeuw		15e druk
Van drie domme zusjes		10e druk
Bruun de beer		12e druk
Zo'n griezelig beest		9e druk
Het wegje in het koren		12e druk
Grote Bertus en kleine Bertus		8e druk
De wilde jagers		8e druk
Anneke en de sik		9e druk
Het plekje dat niemand wist		8e druk
Karelkje		8e druk
Het Kerstfeest van twee domme kindertjes		7e druk
Het zwarte poesje		6e druk
Het klompje, dat op 't water dreef		5e druk
Annelies		4e druk
Voetstapjes in de sneeuw		4e druk
De bengels in het bos		2e druk
Kleine zwerver		1e druk

VOOR OUDEREN	Stille dingen	5e druk
	Om het kind	3e druk
	Zeven kerstvertellingen	3e druk
	Het vertellen	4e druk